

De minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Kamerbrief betreffende voortgangsinformatie OESO Anti-omkopingswerkgroep

Datum
3 januari 2024
Ons kenmerk
4988993

1. Aanleiding

Op 5 november 2020 heeft de Anti-omkopingswerkgroep van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (hierna: de Anti-omkopingswerkgroep) de Nederlandse inspanningen ten aanzien van buitenlandse omkoping geëvalueerd en in dit kader diverse aanbevelingen gedaan.¹

Na een rapportage in 2022 over de opvolging van alle aanbevelingen,² heeft Nederland in oktober 2023 over de verdere opvolging van enkele specifieke aanbevelingen gerapporteerd. Deze voortgangsinformatie wordt met deze Kamerbrief, mede namens de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Digitalisering en Koninkrijksrelaties, aan de Tweede Kamer verstrekt.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van de Kamerbrief aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

- Nederland moest rapporteren over de aanbevelingen betreffende klokkenluiderswetgeving (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Buitenlandse Zaken), zelfmelden (Justitie en Veiligheid), vertragingen van strafrechtelijke onderzoeken in buitenlandse omkopingszaken door beroepen op het verschoningsrecht (Justitie en Veiligheid), enkele elementen van de regeling voor buitengerechtelijke afdoeningen (Justitie en Veiligheid) en de handhaving van buitenlandse omkoping (Openbaar Ministerie). De voortgang op deze onderwerpen was als volgt:

- Klokkenluiderswetgeving: de nieuwe wet ter implementatie van onder meer de EU-klokkenluidersrichtlijn is op 18 februari 2023 in werking getreden.³ De reeds ingezette bewustwordingsactiviteiten over deze wetwijzigingen zijn voortgezet.
- Zelfmelden: Justitie en Veiligheid is in gesprek met belanghebbende partijen over de uitkomsten van het WODC-onderzoek 'Zelfonderzoek en

¹ <https://www.oecd.org/netherlands/netherlands-oecdanti-briberyconvention.htm>.

² Kamerstukken II 2022-23, 29911, nr. 382.

³ Staatsblad 2023, 52.

zelfmelden van fraude en corruptie door bedrijven' en eventuele regulering.⁴ Voor het kerstreces ontvangt de Tweede Kamer een beleidsreactie op het WODC-onderzoek.

- Verschoningsrecht: er zijn diverse ontwikkelingen die relevant zijn voor de aanbeveling om vertraging van buitenlandse omkopingszaken als gevolg van beroepen op het verschoningsrecht terug te dringen. Het voorstel voor het nieuwe Wetboek van Strafvordering is op 20 maart 2023 bij de Tweede Kamer ingediend⁵ en omvat een procedure voor het filteren op verschoningsgerechtigd materiaal binnen datasets. Het Openbaar Ministerie werkt voorts aan een Aanwijzing omgang met verschoningsgerechtigd materiaal. Deze werkzaamheden zijn in afwachting van een oordeel van de Hoge Raad over een aantal prejudiciële vragen van het gerechtshof 's-Hertogenbosch over de omgang met het verschoningsrecht.⁶

- Buitengerechtelijke afdoeningen: op dit terrein zijn er diverse ontwikkelingen. Zo werkt het Openbaar Ministerie aan een wijziging van de Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie,⁷ waarmee in alle buitenlandse omkopingszaken die buitengerechtelijk worden afgedaan een persbericht naar buiten zal worden gebracht. Verder zal het nieuwe Wetboek van Strafvordering voorzien in rechterlijk toezicht op buitengerechtelijke afdoeningen en de mogelijkheid om bij dergelijke afdoeningsvormen ook additionele voorwaarden, zoals het aanstellen van een compliance monitor, te stellen.⁸ Er zijn voorts opnieuw cursussen door de Stichting Studiecentrum Rechtspleging georganiseerd over (onder meer) de factoren die in ogenschouw kunnen worden genomen bij het bepalen van een straf in een buitengerechtelijke afdoening voor buitenlandse omkoping. In de Kamerbrief van 30 november 2022 is al toegelicht waarom het kabinet de huidige maximale boete (vijfde boetecategorie) voor natuurlijke personen in buitenlandse omkopingszaken passend acht en om die reden geen gevolg geeft aan de aanbeveling om de maximale boete voor natuurlijke personen te verhogen.⁹

- Handhaving: sinds de evaluatie in 2020 – augustus 2023 zijn er drie buitenlandse omkopingszaken (betreffende meerdere verdachten) buitengerechtelijk afgedaan. Er zijn achttien nog lopende zaken en dertien eerdere onderzoeken zijn afgesloten zonder strafoplegging voor buitenlandse omkoping (in vier zaken zijn wel straffen voor andere strafbare feiten opgelegd).

4. Toelichting*

4.1 Krachtenveld

⁴ Kamerstukken II 2022-23, 31388, nr. 6.

⁵

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?cfg=wetsvoorsteldetails&gry=wetsvoorstel%3A36327>.

⁶ Gerechtshof 's-Hertogenbosch 2 mei 2023, ECLI:NL:GHSHE:2023:1329.

⁷ <https://www.om.nl/onderwerpen/beleidsregels/aanwijzingen/specialistisch/aanwijzing-opsporing-en-vervolging-buitenlandse-corruptie-2020a006>.

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/04/18/tk-achtste-voortgangsrapportage-wetgevingsprogramma-nieuw-wetboek-van-strafvordering>.

⁹ Kamerstukken II 2022-23, 29911, nr. 382.

De voortgangsinformatie en Kamerbrief zijn afgestemd met het Openbaar Ministerie, het Anti-Corruptie Centrum van de FIOD, en de ministeries van Economische Zaken en Klimaat, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Buitenlandse Zaken. Binnen Justitie en Veiligheid heeft afstemming plaatsgevonden tussen de Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding, Directie Wetgeving en Juridische Zaken, DG Ondernijning en de Afdeling Internationale aangelegenheden en Rechtshulp in Strafzaken.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
3 januari 2024

Ons kenmerk
4988993

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.